

**ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΟΥΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ)**

ΑΙΤΗΣΗ

- 1) Του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, κατοίκου Θεσσαλονίκης και
- 2) Του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπείται νόμιμα από τον κ. Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος κατοικοεδρεύει στην Αθήνα και εν προκειμένω και από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, κάτοικο Θεσσαλονίκης.

ΚΟΙΝ.: Στο Κοινοφελές Ίδρυμα με την επωνυμία «Ίδρυμα Χριστόφορου και Μαίρης Δημουλά», που εδρεύει στη Νάουσα

Θεσσαλονίκη, 10.06.2019

I. Ο Χριστόφορος Δημουλάς του Κων/νου με την από 21-06-2003 ιδιόγραφη διαθήκη του, η οποία δημοσιεύθηκε με το υπ' αριθμ. 556/01-04-2005 πρακτικό του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, σύστησε κοινοφελές Ίδρυμα με την επωνυμία «Ίδρυμα Χριστόφορου και Μαίρης Δημουλά» με έδρα την πόλη της Νάουσας του Ν. Ημαθίας. Με το από 31-03-2008 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 652/τ.Β'/14.04.2018), εγκρίθηκε η σύσταση και κυρώθηκε ο Οργανισμός διοίκησης και διαχείρισής του, στον οποίο ορίζονται τα κάτωθι:

Στο Άρθρο 2 υπό τον τίτλο Σκοπός προβλέπονται τα εξής: «Σκοποί του Ιδρύματος είναι: α) Η οικονομική ενίσχυση ατόμων, καταγομένων από τη Νάουσα, που έχουν ανάγκη βοήθειας και είναι εκτάκτως βαριά ασθενείς ή πάσχουν από ανίατα σωματικά ή ψυχικά νοσήματα, β) Η οικονομική ενίσχυση ατόμων, ανεξαρτήτως του τόπου καταγωγής και διαμονής, που βρίσκονται σε κλινικές, νοσοκομεία, φυλακές κ.λ.π, τα οποία έχουν ανάγκη κατά την απόλυτον κρίση του Δ.Σ του Ιδρύματος και εφόσον δε βοηθούνται από φιλάνθρωπα Ταμεία ή άλλα Ιδρύματα, γ) Η παροχή οικονομικού βοηθήματος κατά τις εορτές

Χριστουγέννων και Πάσχα σε κατοίκους της Νάουσας που έχουν πραγματική ανάγκη, δ) η χορήγηση υποτροφιών για προπτυχιακές σπουδές σε άριστους και οικονομικά αδύνατους φοιτητές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, όλων των σχολών και τμημάτων αυτών, καταγομένων από τη Νάουσα, ε) Ετήσια χορηγήματα σε φιλόπρωχα Ταμεία, μονάδες υγείας ηλικιωμένων και σε κάθε κοινωνική και φιλανθρωπική προσπάθεια της πόλης της Νάουσας. Πέραν των ως άνω δραστηριοτήτων του ιδρύματος που θεωρούνται θεμελιώδεις και απαραβίαστοι το εκάστοτε Δ.Σ του Ιδρύματος δύναται, λόγω διαφοροποίησης των κοινωνικών συνθηκών να περιορίσει τις δραστηριότητες μερικών εξ' αυτών ή να προσθέσει και άλλες που θα εξυπηρετούν το κοινωνικό σύνολο και τους αδύνατους.»

Στο Άρθρο 3 υπό τον τίτλο Περιουσία - Πόροι του Οργανισμού του Ιδρύματος προβλέπονται τα εξής: « Η περιουσία του ιδρύματος αποτελείται από: Α. Τα κάτωθι ακίνητα οικοδομής που βρίσκεται επί της οδού Β' πάροδος Β. Κωνσταντίνου αριθμ. 6 στη Νάουσα (κατά πλήρη κυριότητα), ήτοι: 1. ισόγεια αποθήκη -γκαράζ εμβαδού 86 τ.μ. 2. διαμέρισμα 1ου ορόφου εμβαδού 102 τ.μ. 3. διαμέρισμα 2ου ορόφου εμβαδού 70 τ.μ. και 4. Το δικαίωμα της καθ' ύψος επέκτασης της οικοδομής. Β. Τα κάτωθι ακίνητα που βρίσκονται επί της οδού Β' πάροδος Β. Κωνσταντίνου αριθ. 8 στη Νάουσα (κατά πλήρη κυριότητα), ήτοι: 1. Διαμέρισμα 1ου ορόφου εμβαδού 112 τ.μ. 2. Διαμέρισμα 2ου ορόφου εμβαδού 112 τ.μ. 3. Διαμέρισμα 3ου ορόφου εμβαδού 111 τ.μ. Γ. Την ψιλή κυριότητα των κάτωθι ακινήτων: 1. Σοφίτας εμβαδού 28 τμ επί του 3ου ορόφου της οικοδομής επί της οδού Β' πάροδος Β. Κωνσταντίνου αριθ. 8 στη Νάουσα. 2. Οπωρώνα εμβαδού 3.000 τ.μ. στη θέση Μπάκακας στη περιοχή Μπλάνα Αγίου Νικολάου Νάουσας. 3. Οπωρώνα εμβαδού 12.000 τμ στη θέση Στάθη Πάτσιου στη περιοχή του σιδηροδρομικού σταθμού Νάουσας. 4. Διαμερίσματος 5ου ορόφου εμβαδού 89 τμ επί της οδού Μητροπόλεως 38, στη Θεσσαλονίκη. ΚΙΝΗΤΑ 1. Στην Εθνική Τράπεζα Ελλάδος: α) Καταθέσεις ύψους πεντακοσίων ογδόντα τριών χιλιάδων εξακοσίων ογδόντα ενός και 0,95 «583.681,95» Ευρώ (ήτοι: καταθέσεις ταμειευτηρίου ύψους διακοσίων ογδόντα τριών χιλιάδων επτακοσίων ογδόντα επτά και 0,42 «283.787,42» Ευρώ, μετοχές αξίας διακοσίων τριάντα εννέα χιλιάδων οκτακοσίων δέ κα και 0,36 «239.810,36» Ευρώ, άυλοι τίτλοι αξίας δέκα χιλιάδων «10.000,00» ΕΥΡΩ και αμοιβαία κεφάλαια αξίας πενήντα χιλιάδων ογδόντα τεσσάρων και 0,17 «50.084,17» Ευρώ), β) Έντεκα χιλιάδες εκατόν είκοσι και 0,71 «11.120,71» USD (Δολλ ΗΠΑ) και γ) Εκατόν σαράντα επτά χιλιάδες εξακόσιες εξήντα πέντε και τριάντα τρεις «147.665,33» GBP (Λίρες Αγγλίας) 2. Στην Eurobank EFG α) Καταθέσεις ύψους τριακοσίων εξήντα έξι χιλιάδων διακοσίων είκοσι δύο και 0,95 «366.222,95» Ευρώ (ήτοι: αμοιβαία ύψους τριακοσίων δύο χιλιάδων πεντακοσίων

σαράντα ενός και 0,74 «302.541,74» Ευρώ και ταμειυτήρια ύψους εξήντα τριών χιλιάδων εξακοσίων ογδόντα μιας χιλιάδων και 0,21 « 63.681,21» Ευρώ) και β) Εκατόν σαράντα οκτώ χιλιάδες επτά και 0,16 «148.007,16» USD Δολάρια Η.Π.Α. (ήτοι; EYROSTRUCTURES AMOIBALA ύψους ενενήντα τριών χιλιάδων εξακοσίων πενήντα ενός «93.651» USD και ταμειυτήρια ύψους πενήντα τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων πενήντα έξι και 0,16 «54.356,16» USD). 3. Στη Τράπεζα Πειραιώς: Καταθέσεις ύψους εκατόν εξήντα επτά χιλιάδων τριακοσίων είκοσι επτά και 0,46 «167.327,46» Ευρώ. 4. Στην Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος: Καταθέσεις ύψους εξήντα ενός και 0,07 «61,07» Ευρώ και «4,54» USD. Στα ανωτέρω ποσά θα προστεθούν και οι τόκοι. Πόροι του Ιδρύματος είναι: α) Τα εισοδήματα από την εκμετάλλευση των περιουσιακών στοιχείων, β) Οι τόκοι από τις καταθέσεις σε Τράπεζες ή άλλους Πιστωτικούς Οργανισμούς, γ) Οι χρηματικές παροχές ή επιχορηγήσεις, καθώς και οι κληρονομίες, κληροδοσίες και δωρεές, οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου προς αυτό."

Στη παράγραφο 1 του άρθρου 5 υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου» προβλέπονται τα εξής: «1. Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί και διαχειρίζεται την περιουσία του Ιδρύματος και, γενικώς, αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση και τη λειτουργία του, τη διάθεση των πόρων αυτού, καθώς και για κάθε ενέργεια που σχετίζεται με την εκπλήρωση του σκοπού του, πάντοτε όμως σύμφωνα με τις διατάξεις της συστατικής πράξης, του παρόντος οργανισμού του α.ν 2039/1939 και των διαταγμάτων που εκδόθηκαν ή θα εκδοθούν σε εκτέλεση του νόμου τούτου, καθώς και των λοιπών σχετικών νόμων και διαταγμάτων[...]

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 υπό τον τίτλο «Χορήγηση υποτροφιών» προβλέπονται τα εξής: «1. Το ποσό της μηνιαίας υποτροφίας κάθε υποτρόφου καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ανάλογα με το ύψος των καθαρών εσόδων του ιδρύματος και τον αριθμό των υποτρόφων, πάντοτε όμως μέσα στα όρια που ορίζονται από τις διατάξεις της συστατικής πράξης του ιδρύματος, του άρθρου 54 του α.ν 2039/1939 και του άρθρου 28 του υπ' αριθμ. 18/23.8.1941 σχετικού καν. δ/τος [...]

Στο άρθρο 11 υπό τον τίτλο «Διαδικασία χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων – βοηθημάτων» προβλέπονται τα εξής: «Δικαίωμα οικονομικής ενίσχυσης - βοηθήματος έχουν όσοι πληρούν τις προϋποθέσεις των παραγράφων α,β,γ και ε του άρθρου 2 του παρόντος οργανισμού. Το ύψος των οικονομικών ενισχύσεων - βοηθημάτων των ανωτέρω περιπτώσεων καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδρύματος ανάλογα με τις ετήσιες προσόδους αυτού και τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν. Η υπόδειξη των προσώπων για τη χορήγηση των οικονομικών ενισχύσεων- βοηθημάτων θα γίνεται από

το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης α' ή και β' βαθμού».

Τέλος, στην από 21-06-2003 ιδιόγραφη διαθήκη του Χριστόφορου Δημουλά, η οποία δημοσιεύτηκε με το υπ' αριθμ. 556/01-04-2005 πρακτικό του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ορίζεται ότι: "[...] όλα ανεξαιρέτως τα χρηματικά ποσά που ήθελον ευρεθεί κατά τον θάνατό μου σε ευρώ, συνάλλαγμα, μετοχές, ομόλογα, χρυσές λίρες κ.λ.π. καταλείπονται και περιέχονται στο ίδρυμα κληρονόμο για την υπηρετήση των σκοπών του (εσωκλείω κατάσταση για διευκόλυνση ευρέσεως των διαφόρων ποσών). Στο σημείο αυτό παρακαλώ το Δ.Σ του Ιδρύματος αν μου επιτραπεί να εκφράσω την άποψή μου ως προς τη διαχείριση των οικονομικών του Ιδρύματος: Συμβουλεύω, ας μου επιτραπεί η λέξη, τους διοικούντες το Ίδρυμα, τα χρηματικά ποσά που καταλείπω να επενδύονται σε τομείς μικρότερης μεν απόδοσης αλλά και μικρού κατά το δυνατό κινδύνου και όχι υψηλής απόδοσης που ενέχει υψηλόν κίνδυνον[...]" επιχορηγήσεις, καθώς και οι κληρονομίες, κληροδοσίες και δωρεές, οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου προς αυτό."

II. Το παραπάνω Ίδρυμα με το υπ' αριθμ. 19/30-09-2014 έγγραφό του και κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 59 του Ν.4182/2013, υπέβαλλε στο τμήμα Εποπτείας της Δ/σης Κοινοφελών Περιουσιών της Γενικής Δ/σης Εσωτερικής Λειτουργίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης προς έγκριση, τον προϋπολογισμό έτους 2015. Σε συνέχεια του ανωτέρω εγγράφου, η παραπάνω αρμόδια υπηρεσία με τα υπ' αριθμ. 83828/12-12-2014 και 68995/09-09-2015 έγγραφα της, ζήτησε από το Ίδρυμα διευκρινίσεις σχετικά με την ανάλωση μέρους της καταληφθείσας προς το Ίδρυμα περιουσίας που εμφανίζεται στον υποβλήθεντα προϋπολογισμό έτους 2015, όπως αυτή αποτυπώνεται στο Π.Δ σύστασης του Ιδρύματος, καθώς επίσης όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά από τα οποία θα προκύπτει η μη ανάλωση της αναπαλλοτρίωτης περιουσίας του Ιδρύματος στο πλαίσιο εκτέλεσής του. Το Ίδρυμα, με το υπ' αριθμ. 48/30-09-2015 έγγραφό του και κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου του Ν.4182/2013, υπέβαλλε εκ νέου προς έγκριση στην Υπηρεσία μας τον προϋπολογισμό έτους 2016, και εν συνεχεία το με αριθμ. πρωτ. 50/08-10-2015 έγγραφό του σε απάντηση των ανωτέρω εγγράφων της παραπάνω αρμόδιας υπηρεσίας, στο οποίο μεταξύ άλλων αναφέρει τα ακόλουθα: Σε κανένα από τα παραπάνω άρθρα, αλλά και γενικώς σε κανένα σημείο του Οργανισμού δεν αναφέρεται, ούτε εμμέσως προκύπτει "το αναπαλλοτρίωτο της περιουσίας του Ιδρύματος". Η περιουσία του Ιδρύματος δεν αποτελεί κληροδότημα, ώστε να αποτελεί "κεφάλαιο αυτοτελώς διαχείρισης" ξεχωριστό για την εκτέλεση ειδικού

κοινοφελούς Σκοπού, και το Δ.Σ του Ιδρύματος να υποχρεούται να ενεργήσει κατά δέσμια αρμοδιότητα ως προς το κεφάλαιο, την περιουσία δηλαδή του Ιδρύματος[.]

Ακολούθως, η παραπάνω αρμόδια υπηρεσία, με το υπ' αριθμ. 93643/09-03-2016 έγγραφό της απεύθυνε ερώτημα προς το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (πρώην Υ.Μ.Α.Θ), για την παροχή γνωμοδότησης αναφορικά με το αν η περιουσία του Ιδρύματος τελεί υπό τον όρο του εμμέσου αναπαλλοτρίωτου. Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού ερωτήματος, το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης απέστειλε στην παραπάνω αρμόδια υπηρεσία το υπ' αριθμ. 6648/100007/04-04-2016 έγγραφό του στο οποίο αναφέρει τα κάτωθι: “[...] Από τα παραπάνω, και με βάση τα όσα παρατίθενται στο ερώτημά σας που αφορούν διαφωνία της υπηρεσίας και του ως άνω Ιδρύματος, σχετικά με το αναπαλλοτρίωτο ή μη της περιουσίας του Ιδρύματος, και τη δυνατότητα ανάλωσης των χρηματικών διαθεσίμων αυτού, συνάγεται ότι, καταρχάς το ερώτημά σας δεν αφορά προβληματισμό για την εφαρμογή - ερμηνεία συγκεκριμένων διατάξεων της νομοθεσίας, αλλά προβληματισμό - αμφιβολία σχετικά με την ερμηνεία της διαθήκης του ιδρυτή του Ιδρύματος, Χριστόφορου Δημουλά, για την οποία αρμοδιότητα απόφασης σύμφωνα με την ως άνω διάταξη του ΚΠολΔ, έχει το Δικαστήριο[...]. ”

Το παραπάνω Ίδρυμα με το υπ' αριθμ. 19/30-09-2016 έγγραφο του κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 59 του Ν.4182/2013, απέστειλε στην παραπάνω αρμόδια υπηρεσία προς έγκριση τον προϋπολογισμό έτους 2017, στον οποίο αποτυπώνονταν εκ νέου χρηματικά διαθέσιμα, που αφορούσαν ανάλωση αναπαλλοτρίωτης περιουσίας. Σε συνέχεια, η παραπάνω αρμόδια υπηρεσία και προκειμένου να εγκρίνει τον υποβληθέντα προϋπολογισμό έτους 2017 ζήτησε από το Ίδρυμα την τροποποίηση των σχετικών με την διάθεση αναπαλλοτρίωτης περιουσίας ποσών. Ακολούθως, το παραπάνω Ίδρυμα με το υπ' αριθμ. 19/09-10-2017 έγγραφό του και σε απάντηση του ανωτέρω εγγράφου της παραπάνω αρμόδιας υπηρεσίας, απέστειλε εκ νέου αίτημα έγκρισης του προϋπολογισμού έτους 2017 χωρίς να προβεί σε οποιαδήποτε μεταβολή του αρχικώς υποβληθέντος προϋπολογισμού, στο οποίο αναφέρει τα εξής:

«[...] ΕΠΕΙΔΗ στη συγκεκριμένη περίπτωση όπως σας αναφέρουμε και στο με αριθμ πρωτ. 50/8- 10-2015 θέμα περί αναπαλλοτρίωτου της περιουσίας του Ιδρύματος δεν υφίσταται, διότι: α) δεν υπάρχει ρητός όρος στη διαθήκη και θέληση του διαθέτη για

αναπαλλοτριώτο περιουσίας, β) δεν υπάρχει στον εγκριθέντα Οργανισμό του, και γ) δεν προκύπτει από καμία διάταξη Νόμου.

ΕΠΕΙΔΗ Το Συμβούλιο του άρθρου 8§1 του Νόμου 4182/2013, δηλαδή το Συμβούλιο Κοινοφελών Περιουσιών Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Σ.Κ.Π.Α. Διοίκησης) Μακεδονίας -Θράκης, ουδέποτε αποφάνθηκε-εισηγήθηκε επί του εν λόγω θέματος.

ΕΠΕΙΔΗ Άλλως σε περίπτωση αμφιβολίας περί του περιεχομένου της βούλησεως του διαθέτη αυτή επιλύεται, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη (άρθρο 10§4 του Ν.4182/2013) με δική σας αίτηση στο Εφετείο Θεσσαλονίκης, μετά από προηγούμενη ακρόαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος.

Μετά τα παραπάνω

Παρακαλούμε όπως κάνετε δεκτό ότι η περιουσία του Ιδρύματος δεν είναι αναπαλλοτριώτη αλλά είναι για την εκπλήρωση των σκοπών του Ιδρύματος εγκρίνετε τον υποβληθέντα από εμάς προϋπολογισμό του 2017[...].»

Με την υπ' αριθ. 18601/23-03-2018 απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης (ΑΔΑ: ΩΕΧ3ΟΡ1Υ-16Ω), συστάθηκε ομάδα με έργο την ακρόαση του οργάνου διοίκησης του Ιδρύματος με την επωνυμία «Ίδρυμα Χριστόφορου και Μαίρης Δημουλά», στα πλαίσια των διατάξεων των άρθρων 10 και 77 του Ν.4182/2013 (ΦΕΚ 185/Α') και του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, προκειμένου στην συνέχεια να κατατεθεί αίτηση στο αρμόδιο Δικαστήριο σχετικά με την ερμηνεία της βούλησης του διαθέτη. Σε συνέχεια των ανωτέρω διαδικασιών η παραπάνω αρμόδια υπηρεσία απέστειλε το υπ' αριθμ 19861/30-03- 2018 έγγραφό της προς το παραπάνω Ίδρυμα, με το οποίο κάλεσε σε ακρόαση για υποβολή απόψεων, το Δ.Σ αυτού, το οποίο στη συνέχεια απέστειλε με το υπ' αριθμ 7/24-04-2018 έγγραφό του, την υπ' αριθμ. 3/2018 απόφασή του Δ.Σ στην οποία αναφέρονται τα εξής: «Με το με αριθμ. Πρωτ. 19861/30-03-2018 έγγραφό της η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης - Δ/ση Κοινοφελών Περιουσιών - Τμήμα Εποπτείας μας καλεί να υποβάλουμε τις απόψεις μας (με απόφαση του Δ.Σ του Ιδρύματος) επί του θέματος και των θέσεών της ότι η καταληφθείσα περιουσία από τον διαθέτη Χριστόφορο Δημουλά στο ίδρυμα είναι αναπαλλοτριώτη. Οι απόψεις μας παραμένουν οι ίδιες με αυτές που περιέχονται στα αποσταλλέντα έγγραφα μας προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση και με αριθμ. Πρωτ. 50/08-10-2015 και 6/15-03-2017, δηλαδή ότι δεν υφίσταται θέμα αναπαλλοτριώτων της περιουσίας του Ιδρύματος και για τη λύση τελικώς της μεταξύ μας διχογνωμίας περί του αναπαλλοτριώτου της περιουσίας ή μη, περί ερμηνείας της βούλησης του διαθέτη, περί της δυνατότητας αξιοποίησης της καταλειπομένης περιουσίας και γενικά για τη συνέχιση λειτουργίας του Ιδρύματος και υλοποίησης των

Σκοπών του, αρμόδιο είναι το Εφετείο Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 4182/2013. Κατόπιν όλων των παραπάνω και μη γενομένων δεκτών των απόψεων του Ιδρύματος, εισηγείται τη λύση του προβλήματος περί αναπαλλωτριώτου της περιουσίας του Ιδρύματος με την προσφυγή στα αρμόδια Δικαστήρια (Εφετείο Θεσσαλονίκης) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης καταθέτοντας αίτηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ. 10 του Ν.4182/2013».

Η Ομάδα ακροάσεως μετά από τη συνεδρίαση που έλαβε χώρα στα γραφεία της Διεύθυνσης Κοινοφελών Περιουσιών την 11/06/2018, συνέταξε Πρακτικό κατά τις διατάξεις του αρθ. 10 παρ. 4 του Ν.4182/13 και της υπ' αριθμ. ΔΚΠ 1040933 ΕΞ 2014/06.03.2014 εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών, στο οποίο καταγράφηκαν οι απόψεις του Οργάνου διοίκησης του κοινοφελούς Ιδρύματος.

III. Κατά το προϊσχύσαν του ΑΚ και του α.ν. 2039/1939 βυζαντινορωμαϊκό δίκαιο και ειδικότερα κατά τις διατάξεις του Ιουστινιάνειου Κώδικα (βλ. Cod. Just 1.2.23, 13.34 (35), 1.3.45 (46) και 2.3.48 (49) και Νεαρών του Ιουστινιανού (βλ. Nov. 131 κεφ. 10,11,15), σε συνδυασμό με την διάταξη του άρθρου 3 παρ. 3 του ν. 5101/1931, το με ιδιωτική βούληση αυθύπαρκτο ίδρυμα, συνίστατο με τη διάθεση από τον ιδρυτή αυτού περιουσίας προκειμένου αυτή, διοικούμενη αυτοτελώς, να υπηρετήσει ορισμένο ευαγή ή κοινοφελή σκοπό, αποκτούσε δε νομική προσωπικότητα με μόνη τη συστατική πράξη χωρίς να απαιτείται έγκριση της Πολιτείας (με τη μορφή βασιλικού παλαιότερα ή προεδρικού διατάγματος), όπως απαιτείται σήμερα κατ' άρθρο 108 ΑΚ, που τέθηκε σε ισχύ στις 23-2-1946, και ορίζει ότι αν με ιδρυτική πράξη μια περιουσία ορίστηκε για να εξυπηρετηθεί ορισμένος σκοπός, το ίδρυμα αποκτά νομική προσωπικότητα με διάταγμα (βασιλικό ήδη δε προεδρικό), που εγκρίνει την σύσταση του. Ως συστατική πράξη νοείται (όπως και κατ' άρθρο 109 ΑΚ) είτε μονομερής δικαιοπραξία εν ζωή του ιδρυτή, που δεσμεύει αυτόν προς διάθεση περιουσιακών στοιχείων, είτε διάταξη τελευταίας βούλησης. Τα ήδη δε νόμιμα συνεστημένα ιδρύματα κατά την εισαγωγή του ΑΚ εξακολουθούν να υπάρχουν χωρίς την τήρηση τυχόν επιπλέον προϋποθέσεων που θέτει αυτός, όμως ως προς την ικανότητα και τη διοίκηση ή λειτουργία τους εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΑΚ, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ΕισΝΑΚ (ΑΠ 1015/1977 ΝοΒ 26.914-917, ΕφΑθ 1879/2009 δημ. ΤΝΠ Νόμος). Περαιτέρω κατά το άρθρο 109 του Συντάγματος "Δεν επιτρέπεται η μεταβολή του περιεχομένου ή των όρων διαθήκης, κωδικέλλου ή δωρεάς, ως προς τις διατάξεις τους υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ κοινοφελούς σκοπού" (§1). Η συνταγματική αυτή διάταξη αποβλέπει στην προστασία και κατοχύρωση

της θέλησης των διαθετών και δωρητών και εναντίον των πράξεων της πολιτείας ακόμη που έχουν νομοθετικό περιεχόμενο και, σύμφωνα με αυτήν, δεν επιτρέπεται, καταρχήν, η μεταβολή σκοπού περιουσίας που έχει ταχθεί υπέρ του Δημοσίου ή προς εξυπηρέτηση κοινής ωφελείας, όχι μόνο με διατάγματα, αλλά ούτε και με νόμο (βλ. ΟΛΑΠ 1241/1979 ΝοΒ 28. 709, ΕφαΘ 4620/ 2012). Κατά τη διάταξη όμως της § 2 του άρθρου, αυτού "Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επωφελέστερη αξιοποίηση ή διάθεση, για τον ίδιο ή άλλο κοινωνοφελή σκοπό, εκείνου που καταλείφθηκε ή δωρήθηκε, στην περιοχή που καθόρισε ο δωρητής ή ο διαθέτης, ή στην ευρύτερη περιοχή, όταν βεβαιωθεί με δικαστική απόφαση, ότι η θέληση του διαθέτη ή του δωρητού δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, για οποιοδήποτε λόγο, καθόλου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος του περιεχομένου της, καθώς και αν μπορεί να ικανοποιηθεί πληρέστερα με την μεταβολή της εκμεταλλεύσεως, όπως νόμος ορίζει" (ΑΠ 13/2013). Εξάλλου, κατά το άρθρο 10 §§ 1, 2, 3, 4 και 5 του εκτελεστικού της ως άνω συνταγματικής διάταξης Ν. 4182/2013 «Κώδικας κοινωνοφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 185/ 10-9-2013), που ισχύει από 1-11-2013, «1. Περιουσίες που καταλείπονται υπέρ κοινωνοφελών σκοπών αξιοποιούνται κατά τον τρόπο που όρισε ο διαθέτης ή δωρητής. Απαγορεύεται η μεταβολή τόσο των παραπάνω κοινωνοφελών σκοπών όσο και του τρόπου και των όρων διαχείρισης της περιουσίας, καθώς και των ορισμών για τον τρόπο διοίκησης της. 2. Αν υπάρχει αμφισβήτηση περί του περιεχομένου της βούλησης του διαθέτη ή δωρητή ή αμφισβήτηση επ' αυτού, αυτή επιλύεται από το αρμόδιο κατ' άρθρο 825 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δικαστήριο. 3. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαστήριο αποφαινεται επίσης, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, επί του εάν η βούληση του διαθέτη ή δωρητή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, για οποιονδήποτε λόγο, καθόλου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος της, και καθορίζει τον τρόπο της επωφελέστερης ή ασφαλέστερης αξιοποίησης της περιουσίας, καθώς και το σκοπό και την περιοχή για την οποία πρέπει αυτή να διατεθεί. ... 4. Η αίτηση προς το δικαστήριο υποβάλλεται από την αρμόδια αρχή, μετά από προηγούμενη ακρόαση του οργάνου διοίκησης της περιουσίας. Η αίτηση υποβάλλεται και από κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχει έννομο συμφέρον και κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή, επί ποινή απαραδέκτου της συζητήσεως. Περίληψη της υποβληθείσας αίτησης αναρτάται στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν τη δικάσιμο και παραμένει αναρτημένη μέχρι και την προηγούμενη ημέρα της δικάσιμου. Η ίδια περίληψη τοιχοκολλάται στο κατάστημα της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, του Δήμου και της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας της έδρας της διοίκησης της περιουσίας και αναρτάται στο διαδικτυακό τους τόπο. 5. Κατ' εξαίρεση των προηγούμενων

παραγράφων, όταν η αξία της περιουσίας δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, αρμόδιο κατά τις παραγράφους 2 και 3 δικαστήριο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της αρμόδιας αρχής, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.» Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 825 ΚΠολΔ, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθ. 77 § 3 ν. 4182/2013 [ΦΕΚ Α 185/10.9.2013], με έναρξη ισχύος δύο μήνες από τη δημοσίευση του στο ΦΕΚ, «κάθε αμφιβολία ή αμφισβήτηση για την ερμηνεία διαθήκης ή άλλης πράξης, με την οποία διατίθενται περιουσιακά στοιχεία με κληρονομιά, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ του κράτους ή κοινωφελών σκοπών, εφόσον αναφέρεται στον τρόπο της εκκαθάρισης και γενικά της διαχείρισης και της εκτέλεσης της περιουσίας, που έχει διατεθεί για το κράτος ή για κοινωφελή σκοπό, υπάγεται στην αρμοδιότητα του Εφετείου της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που εποπτεύει την κοινωφελή περιουσία. Αν η κοινωφελής περιουσία υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργού Οικονομικών, αρμόδιο είναι το Εφετείο Αθηνών». Από το σκοπό των ανωτέρω διατάξεων, ο οποίος συνίσταται στη γνώση της ως άνω αίτησης από καθένα που έχει έννομο συμφέρον, ώστε, αν επιθυμεί, να παρέμβει στην ενώπιον του Εφετείου δίκη κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 752 ΚΠολΔ, σαφώς προκύπτει ότι η αίτηση περί μεταβολής του κοινωφελούς σκοπού, υπέρ του οποίου έχει καταλειφθεί περιουσία με συστατική πράξη, καθώς και περί καθορισμού τρόπου επωφελέστερης αξιοποίησης της περιουσίας που καταλείφθηκε, πρέπει αφενός να κοινοποιηθεί στην αρμόδια αρχή (Υπουργό Οικονομικών και το Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 Ν. 4182/2013, οι οποίοι ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητες δια των οικείων Διευθύνσεων), επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης και αφετέρου περίληψη της να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν τη δικάσιμο και να παραμείνει αναρτημένη μέχρι και την προηγούμενη της δικάσιμου καθώς και να τοιχοκολληθεί στο κατάστημα της έδρας της αποκεντρωμένης διοίκησης, του Δήμου και της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας της έδρας- της- διοίκησης της περιουσίας και να αναρτηθεί στο διαδικτυακό τους τόπο. Για την ταυτότητα δε του νομικού λόγου, τόσο η ανάρτηση περίληψης της αίτησης στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής για διάστημα ενός (1) τουλάχιστον μηνός πριν τη δικάσιμο, όσο και η τοιχοκόλληση της ίδιας περίληψης στο κατάστημα της έδρας της αποκεντρωμένης διοίκησης, του Δήμου και της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας της έδρας της διοίκησης της περιουσίας με ανάρτηση αυτής (περίληψης) στο διαδικτυακό τους τόπο, απαιτούνται, επίσης, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της αίτησης (ΕφΑΘ 1187/2015, ΕφΘεσ 1309/2014 δημ. ΤΝΠ Νόμος). Από το

συνδυασμό των ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι απαγορεύεται η μεταβολή τόσο του κοινωφελούς σκοπού, στον οποίο αναφέρεται η διαθήκη ή η δωρεά, όσο και των στις πράξεις αυτές περιλαμβανόμενων όρων, μεταξύ των οποίων και οι ορισμοί που αφορούν στον τρόπο διοίκησης και διαχείρισης της υπέρ του δημοσίου ή κοινωφελούς σκοπού καταληφθείσας περιουσίας. Κατ' εξαίρεση, όμως, επιτρέπεται η μεταβολή του σκοπού, όπως ορίζεται στη διαθήκη ή τη δωρεά, καθώς και του τρόπου διαχείρισης με σκοπό την πληρέστερη εκμετάλλευση, στην περίπτωση κατά την οποία με απόφαση του κατά το άρθρο 825 ΚΠολΔ δικάζοντος κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας Δικαστηρίου, ήτοι του Εφετείου της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που εποπτεύει την κοινωφελή περιουσία, και μετά από αίτηση του Υπουργού των Οικονομικών, ή του αρμοδίου εκ του σκοπού Υπουργού ή του υπέρ η κοινωφελής περιουσία νομικού προσώπου ή παντός έχοντος έννομο συμφέρον, διαπιστωθεί ότι η θέληση του διαθέτη δεν δύναται να πραγματοποιηθεί, για οποιοδήποτε λόγο, καθόλου ή κατά το μεγαλύτερο περιεχόμενο ή δύναται να πραγματοποιηθεί ή δύναται να ικανοποιηθεί πληρέστερα με την μεταβολή της εκμετάλλευσης (ΑΠ 2013/2014 δημ. ΤΝΠΙ Νόμος).

Επειδή ενόψει των ανωτέρω προκύπτει ότι η περιγραφόμενη στον Οργανισμό περιουσία του Ιδρύματος τελεί υπό τον όρο του αναπαλλοτρίωτου και συνεπώς μόνο οι περιγραφόμενες στο άρθρο 3 του Οργανισμού πρόσοδοι δύναται να διατεθούν για την εκτέλεση των κοινωφελών σκοπών και τη λειτουργία του Ιδρύματος και η διάθεσή της (μερική ή πλήρης) μπορεί να επιτραπεί μόνο με απόφαση του κατ' άρθρου 10 του Ν.4182/13 αρμοδίου δικαστηρίου.

Επειδή από τις διατάξεις του Οργανισμού του Ιδρύματος σαφώς προκύπτει ότι για τη βιωσιμότητά του, ήτοι την εξασφάλιση ετήσιων προσόδων, θα πρέπει να διατηρείται ακέραιη η περιουσία του. Εξάλλου αναφέρεται ρητά στον ανωτέρω Οργανισμό ότι το ποσό που διατίθεται για την εκτέλεση των κοινωφελών σκοπών και συγκεκριμένα για χορήγηση υποτροφιών και οικονομικών ενισχύσεων είναι ανάλογο με το ύψος των καθαρών εσόδων και των ετήσιων προσόδων του αντίστοιχα.

Επειδή και ο ίδιος ο διαθέτης στην ιδιόγραφη διαθήκη του, ειδικώς και σαφώς αναφέρεται στον τρόπο επένδυσης των καταληφθέντων χρηματικών ποσών, συστήνοντας έμμεσα αναπαλλοτρίωτο και συνεπώς η βούλησή του είναι καταρχήν τα ποσά αυτά να

επενδύονται, προκρίνοντας μάλιστα τομείς μικρότερης μεν απόδοσης αλλά συγχρόνως μικρότερου δυνατού επενδυτικού κινδύνου.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 110 του Α.Κ περί Νομικών Προσώπων και Ιδρυμάτων ορίζεται ότι: *“Στην ιδρυτική πράξη πρέπει να καθορίζεται ο σκοπός του Ιδρύματος, η περιουσία που αφιερώνεται και ο Οργανισμός του”*. Συνεπώς, ένα εκ των θεμελιωδών στοιχείων της νομικής φυσιογνωμίας του Ιδρύματος ως νομικού προσώπου είναι η περιουσία του, η τυχόν δε έστω και μερική ανάλωση αυτής, χωρίς μάλιστα να έχει προηγηθεί σχετική δικαστική απόφαση που να το επιτρέπει εκτιμώντας τα πραγματικά περιστατικά και τη δυνατότητα εύρυθμης λειτουργίας του ιδρύματος μετά από την μερική ανάλωση περιουσίας του και της διατήρησης μέρους αυτής, ενέχει σοβαρό κίνδυνο βιωσιμότητας του Ιδρύματος και ενδεχομένως οδηγήσει ακόμα και στη διάλυσή του.

Επειδή το Ίδρυμα σύμφωνα με όσα αναφέρονται στα σχετικά έγγραφα του κρίνει ότι δεν υφίσταται θέμα περί αναπαλλοτρίωτου επί της καταληφθείσας περιουσίας του.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 2 του Ν.4182/2013, αν υπάρχει αμφιβολία περί του περιεχομένου της βούλησης του διαθέτη, αυτή επιλύεται από το αρμόδιο κατ’ άρθρο 825 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δικαστήριο.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 4 του Ν.4182/2013, η αίτηση προς το Δικαστήριο υποβάλλεται από την αρμόδια αρχή, μετά από προηγούμενη ακρόαση του οργάνου διοίκησης της περιουσίας.

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 77 παρ.3 του Ν.4182/2013, κάθε αμφιβολία ή αμφισβήτηση για την ερμηνεία διαθήκης ή άλλης πράξης με την οποία διαθέτονται περιουσιακά στοιχεία υπέρ κοινωφελών σκοπών υπάγεται στην αρμοδιότητα του Εφετείου της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που εποπτεύει την κοινωφελή περιουσία.

Επειδή η παρούσα αίτηση είναι ορισμένη, νόμιμη, βάσιμη και αληθινή

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΖΗΤΩ: Να γίνει δεκτή η παρούσα αίτηση. Να καθορισθεί – ερμηνευτεί η αληθής βούληση του δωρητή, Χριστόφορου Δημουλά του Κων/νου, όπως αυτή διαλαμβάνεται στην από 21.06.2003 ιδιόγραφη διαθήκη του, η οποία δημοσιεύθηκε με το υπ' αριθμ. 556/01.04.2005 πρακτικό του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης. Να αναγνωρισθεί ότι η περιγραφόμενη στον Οργανισμό περιουσία του Ιδρύματος τελεί υπό τον όρο του αναπαλλοτρίωτου και συνεπώς μόνο οι περιγραφόμενες στο άρθρο 3 του Οργανισμού πρόσοδοι δύναται να διατεθούν για την εκτέλεση των κοινωφελών σκοπών και τη λειτουργία του Ιδρύματος και η διάθεσή της (μερική ή πλήρης) μπορεί να επιτραπεί μόνο με απόφαση του κατ' άρθρου 10 του Ν.4182/13 αρμοδίου δικαστηρίου.

Η Πληρεξούσιος του Ελληνικού Δημοσίου

Μαρία – Θωμαή Μένταλη

Δικαστική Πληρεξουσία Α Ν.Σ.Κ.

2310 231347

m.Mentali@nsk.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΦΕΤΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΔΙΚΟΓΡΑΦΟΥ

Είδος Δικογράφου: ΑΙΤΗΣΗ
Γενικός Αριθμός Κατάθεσης: 1819/2019
Ειδικός Αριθμός Κατάθεσης: 1562/2019

Στο ΕΦΕΤΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ σήμερα την 20-06-2019 ημέρα Πέμπτη και ώρα 08:28 εμφανίσθηκε στη Γραμματεία ο/η/οι δικηγόρος/οι ΜΕΝΤΑΛΗ ΜΑΡΙΑ - ΘΩΜΑΗ με ΑΜ: 000371 του ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ με Α.Φ.Μ. 000000000 και κατέθεσε/αν το παραπάνω δικόγραφο.

Για την πράξη αυτή συντάχθηκε η έκθεση αυτή που υπογράφεται νόμιμα.

Ο/Η Καταθέσας

ΜΕΝΤΑΛΗ ΜΑΡΙΑ - ΘΩΜΑΗ

Ο/Η Γραμματέας

ΒΕΡΝΑΡΔΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ

ΠΡΑΞΗ ΟΡΙΣΜΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

Διαδικασία: ΤΡΙΜΕΛΕΣ

Πινάκιο: Δ - Δ

με Αριθμό Πινακίου: 74

Ορίζουμε ως χρόνο συζήτησης την 21-10-2019, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:00 στο ακροατήριο του ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ στο 360 με τον όρο κοινοποίησης στον Εισαγγελέα Εφετών.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 20-06-2019

Ο/Η Δικαστής

ΚΟΚΚΟΡΟΣ ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 20-06-2019

Ο/Η Γραμματέας

ΒΕΡΝΑΡΔΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ